

Openbaar verslag van Maandelijke Inspraak, presentaties en meningvormende overleggen op 7 december 2022

Datum	: 7 december 2022
Aanvang	: 20:00 uur
Einde	: 22:15 uur
Vergaderlocatie	: Bodegraven
Voorzitter	: N.A.V.C. (Nico) de Heij
Notulist	: J. (Jarno) de Graaf
Aangemeld	: D.A.M. (Dirk) van den Acker, G.B.R. (Gerrit-Jan) Ankone, R.J.M.A. (Robin) Borg, M.M.E. (Merel) van Dijk-Baak, K. (Karin) van Gorkum, N.A.V.C. (Nico) de Heij, L. (Lisbeth) Hertogh-van der Laan, L. Keijzers, R.S. (Robin) Kersbergen, E.M. (Els) Oliwkiewicz-Borsboom, S. (Bas) Otting, G.P. (Bert) Oudenaarden, L.F.G. (Leon) Prijs, J.H. (Hans) Rijs, E.S. (Elly) de Vries, G.C. (Gerrit) Weerheim, W. (Willem) Zuyderduyn

INSPRAAK

De aanmeldtermijn voor de inspraakavond van 7 december 2022 is verlopen.

De volgende mogelijkheid om in te spreken is op woensdag 11 januari 2023.

1. Mw. Jennifer Verbaan-Thoen en dhr. Martien Kromwijk zullen inspreker over "het toepassen van olivijn".

Notulen:

De voorzitter opent de maandelijkse inspraak- en presentatieavond van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk om 20.00 uur. Hij heet alle aanwezigen van harte welkom.

De heer Zuyderduyn (LLBR) merkt op dat de stukken ten behoeve van de bijpraatsessie pas vanmiddag om 16.30 uur in het RIS zijn geplaatst. Hij geeft aan dat hij zich om die reden niet goed heeft kunnen voorbereiden op de bijpraatsessie. Daarnaast houdt het dossier de bewoners ook bezig. Omdat zij de stukken niet hebben gezien, waren zij niet in de gelegenheid om vanavond in te spreken. In zijn optiek is het om deze redenen geen goed idee om het agendapunt vanavond te behandelen.

De voorzitter merkt op dat sprake is van een bijpraatsessie, waarin de stand van zaken met betrekking tot WKO Weideveld wordt toegelicht. Hij geeft aan dat hij het agendapunt graag vanavond wil bespreken en legt dit aan de overige aanwezigen voor.

De heer Weerheim (SGP) reageert dat de wethouder in een vergadering van de commissie Bestuur en Financiën een toezegging heeft gedaan om de raad periodiek te informeren over de stand van zaken met betrekking tot WKO Weideveld.

De heer Zuyderduyn (LLBR) reageert dat hij dergelijke agendapunten goed wil voorbereiden. Hij merkt nogmaals op dat bewoners wellicht in hadden willen spreken en dat dit onmogelijk is gemaakt. Daarnaast heeft hij zich niet kunnen voorbereiden.

De heer Borg (BBR) vraagt waarom de presentatie zo laat in het RIS is geplaatst.

De heer Zwetsloot reageert dat de presentatie op verzoek van de ambtenaren laat is geplaatst. Zij wensten de informatie niet vroeg van tevoren te delen.

De heer Littooij licht toe dat de presentatie vorige week woensdag is aangeleverd. De bedoeling was om de presentatie wel te delen met de raadsleden, maar niet toe te voegen aan het openbare RIS. Hij constateert dat sprake is geweest van een spraakverwarring.

De heer Borg (BBR) constateert dat de presentatie reeds een week geleden voorhanden was, maar pas vandaag om 16.30 uur in het RIS is geplaatst.

De heer Zuyderduyn (LLBR) geeft aan dat hij dit een vreemde gang van zaken vindt, te meer omdat het een dossier betreft waarin sprake is van veel wantrouwen. Hij merkt op dat dit niet voor het eerst gebeurt. Hij stelt dat hem een goede voorbereiding onmogelijk wordt gemaakt en geeft aan dat hij hier moeite mee heeft.

De heer Van den Acker (VVD) stelt dat sprake is van een bijpraatsessie, waarin de raadsleden bijgepraat worden over de huidige stand van zaken met betrekking tot het dossier WKO Weideveld. Hij begrijpt dat het de bedoeling was dat de presentatie geen eigen leven ging leiden. Hij benadrukt dat er vanavond geen debat wordt gevoerd.

De heer Borg (BBR) reageert dat de opmerking van de heer Zuyderduyn betrekking had op de tijdige aanlevering van de stukken. Hij stelt dat de stukken niet tijdig aangeleverd worden.

De heer Weerheim (SGP) sluit zich aan bij de heer Van den Acker. Hij merkt op dat de raadsleden door middel van de agendering op de hoogte waren van de bijpraatsessie. Hij geeft aan dat niemand opmerkingen heeft gemaakt over de afwezigheid van stukken. In zijn optiek doen de opmerkingen hierover tijdens deze vergadering geen recht aan de zaak.

De voorzitter stelt dat de stukken ter ondersteuning dienen van de bijpraatsessie.

De heer Borg (BBR) geeft aan dat hij maandagmiddag om de stukken heeft gevraagd.

De voorzitter constateert dat het agendapunt vanavond behandeld zal worden. Hij geeft aan dat hij de bezwaren hiertegen ter kennisgeving aanneemt. Hij geeft mevrouw Verbaan-Thoen de gelegenheid in te spreken.

Mevrouw Verbaan-Thoen biedt wethouder de heer Kersbergen een bus met olivijn aan.

Mevrouw Verbaan-Thoen spreekt in over 'het toepassen van olivijn':

"Wij zijn Martien en Jennifer van MijnKlimaatPartij. Als MijnKlimaatPartij zijn wij steeds op zoek naar mogelijkheden om in onze gemeente aanpassingen door te voeren die een positieve bijdrage kunnen hebben op het klimaat. Dit willen wij graag in samenwerking doen met de burgers, maar ook met de gemeente zelf. Vandaar dat wij nu uw aandacht vragen voor het volgende onderwerp, namelijk olivijn.

Olivijn is een mineraal gesteente dat op ieder continent gemakkelijk en in overvloed kan worden gewonnen. In combinatie met regen en frictie neemt olivijn per één kilo ook één kilo CO2 op en zet het om in kalk. Deze gebonden CO2 wordt door de rivieren meegevoerd en in oceanen opgeslagen. Daarmee is de toepassing van olivijn een geweldige mogelijkheid waar iedereen gemakkelijk aan mee kan doen om de opwarming van de aarde tegen te gaan. Olivijn is uitermate geschikt als halfverharding voor een wandelpad of met grove stenen ook als parkeerplaats, maar het kan ook worden vergruisd en in tuinen worden gestrooid als bodemverbeteraar. Deze hebben wij zojuist overhandigd. Als klimaatbeweging willen we handelingsperspectieven in onze gemeenschap bieden. Hierbij staan lokaal, eenvoudig en een prettige ervaring hoog in het vaandel. We hebben wel gezien dat de gemeente olivijn al toepast op bijvoorbeeld een wandelpad in Nieuwerbrug en zojuist is er op de Emmakade ook wat neergelegd. Dat vinden wij al super fijn.

De acties die wij kunnen ondernemen, zijn bijvoorbeeld:

- Organiseren dat olivijn wordt aangeboden in tuincentra in en rond onze eigen dorpen en dat zij dit ook gewoon gaan promoten;
- Aanbieden van olivijn in kleinverpakking. Dat is bijvoorbeeld leuk om op verjaardagen te geven. Die kunnen we dan via bloemenwinkels of onze eigen KlimaatWinkel aanbieden;
- Promotie om olivijn in eigen tuin toe te passen: wat tegels eruit en olivijn erin, en dat te combineren met bijvoorbeeld een wedstrijd of iets dergelijks;
- Aanmoedigen van bedrijven om parkeerplaatsen voortaan om te toveren tot mooie olivijnplekken. Daar kun je dan mooi overheen rijden en dan heb je ook weer die frictie;
- Introduceren van olivijn bij hoveniers;
- Olivijn op landbouwgrond, want dat is zeer geschikt om de zuurgraad van de grond te verbeteren;
- Bij de brandweer kunnen we bijvoorbeeld olivijn weer in vloeibare vorm (serpentijn) introduceren. Dan neemt het ook CO2 op;
- Verder kunnen we ook nog bespreken om het te gebruiken bij organisaties zoals de hortus populus en de Zustertuin.

Maar we hebben ook een vraag aan u, als gemeenteraad:

- Om olivijn te gebruiken bij paden. ProRail heeft hier al mee geëxperimenteerd en gaat het nu grootschalig aanpakken;
- Je kunt olivijn ook in waterpartijen en op oevers strooien om blauwalg te voorkomen;
- We kunnen het op parkeerplaatsen toepassen als ondergrond;
- Olivijn kun je ook gebruiken op randen van wegen en toegang tot terreinen en speelplaatsen. We hebben ook gezien dat er veel schelpenpaden of houtsnippers worden gebruikt. Dit kun je vervangen door olivijn, omdat schelpen en houtsnippers ook CO2 produceren.

We hebben ook nog onderbouwing over het onderwerp. Dat kunt u vinden in het boek 'Oli-

vijn, de steen der wijzen' van Olaf Schuiling en op de website www.greensand.com. Dat is de importeur van olivijn. Bedankt voor uw aandacht."

Mevrouw Oliwkiewicz (ChristenUnie) bedankt mevrouw Verbaan-Thoen voor haar inspraak. Ze vraagt of ze goed heeft begrepen dat olivijn nog slecht verkrijgbaar is.

Mevrouw Verbaan-Thoen reageert dat olivijn online besteld kan worden via www.greensand.com. Verder is het mogelijk om lokaal te kopen bij Den Bleker en in de KlimaatWinkel.

Mevrouw Oliwkiewicz (ChristenUnie) geeft aan dat olivijn gebruikt kan worden als ondergrond voor speeltuinen en vraagt of er risico is op schaaftwonden.

Mevrouw Verbaan-Thoen reageert dat inderdaad sprake is van stenen.

De heer Kromwijk vult aan dat er reeds scholen zijn die olivijn in hun zandbak gebruiken. Hij geeft aan dat er goed op gespeeld kan worden.

De heer Prijs (D66) geeft aan dat olivijn gewonnen en vervoerd moet worden. Hij neemt aan dat hierbij CO2 uitgestoten wordt en vraagt wat de netto productie is.

Mevrouw Verbaan-Thoen antwoordt dat olivijn in werkelijkheid 1,4 kilo CO2 opneemt per kilo olivijn. Uiteindelijk is sprake van een één-op-één-verhouding.

De heer Zuyderduyn (LLBR) bedankt mevrouw Verbaan-Thoen voor haar inspraak. Hij vraagt hoe olivijn zich prijstechnisch verhoudt tot de andere mogelijkheden.

De heer Kromwijk antwoordt dat olivijn een betaalbaar alternatief is en vergelijkbaar is met de andere mogelijkheden.

Mevrouw Hertogh (PvdA) geeft aan dat het gebruik van olivijn ongetwijfeld ook een negatieve kant heeft. Ze merkt op dat olivijn een gebiedsvreemde stof is en invloed heeft op de zuurgraad. Ze vraagt of hier meer over bekend is.

Mevrouw Verbaan-Thoen reageert dat olivijn verkrijgbaar is in Europa en dat Duitsland zelfs over een mijn beschikt. Ze geeft aan dat uit verschillende onderzoeken blijkt dat er nikkel in olivijn zit. GreenSand haalt echter alleen olivijn uit mijnen met geen of zo min mogelijk nikkel.

De heer Kromwijk merkt op dat alle wetenschappelijke rapporten gepubliceerd zijn op de website van greenSand.

De heer Weerheim (SGP) vraagt in welke werken, bestekken of projecten olivijn het eerste en beste toegepast kan worden.

Mevrouw Verbaan-Thoen reageert dat de gemeente het beste kan beginnen met wandelpaden en parkeerplaatsen.

De heer Kromwijk benadrukt dat de gemeente olivijn af en toe al gebruikt. Hij spreekt zijn complimenten hiervoor uit. Het is echter belangrijk om olivijn de komende jaren steeds meer te benutten, om zodoende een groter effect te bereiken.

De voorzitter bedankt mevrouw Verbaan-Thoen en de heer Kromwijk voor hun inspraak.

2. Mw. Marja Mensinga zal inspreken over de wachtplaats/steiger bij de Broekvelderbrug Oost te Bodegraven;

Notulen:

Mevrouw Mensinga spreekt in over de wachtplaats/steiger bij de Broekvelderbrug Oost te Bodegraven:

"Geachte leden van de gemeenteraad. Mijn naam is Marja Mensinga en wij hebben een tuin met een terras aan de Oude Rijn, waarachter de provincie Zuid-Holland een wachtplaats wil bouwen. De nu geplande steiger is 29 meter lang met een hekwerk. De buispalen hebben een diameter van 35 centimeter en zijn 1,65 meter hoog met bebording van 60 bij 60 centimeter. De meest gangbare boot kan onze sloot niet meer in.

Er zijn diverse ontwerpen aan voorafgegaan. Het eerste ontwerp: achter de tuin van de projectontwikkelaar. Dit werd opgeschoven en naar de zuidoever geplaatst. Driemaal een ontwerp van Royal Haskoning, met één van beide wachtplaatsen aan bakboord, die de Provincie vervolgens als gevaarlijk aanmerkte. Na een klacht van een aannemer in de buurt ging de combiwachtplaats weer naar de noordzijde en ten slotte op 42 meter van de brug, net niet achter de tuin van eerdergenoemde projectontwikkelaar. Inmiddels gaat het om een steiger voor de recreatievaart, ook 42 meter vanaf de brug.

Tijdens de laatste bewonersbijeenkomst heeft gedeputeerde Baljeu gezegd: 'Ik kan niet ontkennen dat hij ook iets kan opschuiven', wat later weer onbespreekbaar bleek. Ze zei: 'Ik ga niet meer praten over noord en zuid. In onze ogen is aan de zuidkant niet veilig. We maken ons eigen beleid.' Hoe zit dat dan met al die andere wachtplaatsen en bruggen in Zuid-Holland waar een wachtplaats dus aan bakboordzijde ligt?

De richtlijnen Vaarwegen van Rijkswaterstaat zijn kaderstellend. De paragraaf 'eisen wachtplaats recreatievaart' zegt: 'In principe ligt de wachtplaats aan stuurboordzijde van het vaarwater, maar als dit vaak de onbeschutte lagerwal is, ligt de wachtplaats aan bakboord.' De wachtplaats moet zo dicht mogelijk bij de brug liggen.

Maar men houdt zich niet aan de richtlijn, ongemotiveerd. We hebben de provincie al een paar keer geschreven dat het belangrijk is met goede motieven te komen om de schijn van bevoordeling te vermijden. Projectontwikkelaars en aannemers hebben een streepje voor en dat mag niet van de Nederlandse wet.

In mei van dit jaar steunde B&W het Brolsma-advies en wilde de gemeente inspreken bij de commissie Bereikbaarheid en Energie van de Provinciale Staten. Dit werd door gedeputeerde Baljeu verhinderd.

In mei heeft een Statenlid een oproep gedaan aan het college van GS om in overleg met B&W van Bodegraven-Reeuwijk een bijeenkomst te beleggen met alle omwonenden en daarbij ook het Brolsma-rapport te betrekken en een zo breed mogelijk gedragen oplossing

te kiezen. De bijeenkomst was in juli, maar het Brolsma-advies is niet besproken en er is geen zogenaamd breed gedragen oplossing gekozen. De locatie was al eerder bepaald, in juni, in een overleg van gedeputeerde Baljeu met wethouder Kersbergen.

Meerdere keren is door de Provincie beweerd dat de eigenaar van de brug verantwoordelijk is voor het al of niet hebben van een wachtplaats, zoals ook bij de brug in Nieuwerbrug en de sluis. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk is eigenaar van de brug. U kunt dus als gemeenteraad uw invloed aanwenden om te komen tot een beter ontwerp volgens het Brolsma-advies dan dat de provincie nu wil doordrukken.

Mijn vraag aan u is of u nog eens heel kritisch wilt kijken naar het ontwerp en gedeputeerde Baljeu de vraag wil stellen: waarom niet de door Brolsma geadviseerde locatie aan de zuidzijde, dicht bij de brug, aan de groenstrook, waarbij volledig wordt voldaan aan de richtlijn, met minimale hinder voor omwonenden? Eventueel met dezelfde lengte als die bij de sluis was gepland: 10 tot 15 meter. Het zijn meestal dezelfde boten die de brug en de sluis passeren.

De voordelen van geadviseerde locatie zijn:

- Minimale overlast voor omwonenden;
- Ligging aan de zogenaamde hogewal. Dit is van belang bij wind;
- Dichtbij de brug. Hoe dicht de vaartuigen bij de brug liggen, hoe korter het oponthoud voor het wegverkeer;
- Goed bereikbaar voor de hulpdiensten. Dat is een eis uit het Handboek van de Provincie;
- Geen onnodig aartslelijk bouwwerk in het prachtige stukje Oude Rijn.

Omwonenden en het wegverkeer zullen u dankbaar zijn. Dankuwel."

De heer Weerheim (SGP) constateert dat het college van B&W niet heeft ingesproken tijdens een commissievergadering van de Provincie. Hij vraagt of mevrouw Mensinga een poging heeft gedaan om zelf in te spreken.

Mevrouw Mensinga licht toe dat de ambtenaar die in zou spreken is verhinderd door gedeputeerde Baljeu. Zij heeft op de avond voorafgaand aan de vergadering de burgemeester gebeld en aangegeven dat het niet goed zou zijn voor haar reputatie als er ingesproken zou worden. Dit werd haar pas bekend tijdens de Statenvergadering, waardoor ze niet langer tijdig kon inspreken. Ze benadrukt dat ze graag had ingesproken.

Mevrouw Oliwkiewicz (ChristenUnie) bedankt mevrouw Mensinga voor haar inspraak. Ze geeft aan dat de ChristenUnie-fractie het lastig vindt of deze kwestie aan de raad of het college is. Ze vraagt zich af hoe het kan dat een gedeputeerde een inspraak verhindert. Ze geeft aan dat de ChristenUnie-fractie de correspondentie van mevrouw Mensinga heeft doorgezet naar de Statenfractie CU/SGP van Zuid-Holland en geeft aan dat de fractie nog wacht op reactie. Ze constateert dat in juli een overleg heeft plaatsgevonden, waarbij het Brolsma-rapport niet ter sprake is gekomen. Ze vraagt aan de voorzitter of de wethouder hier een korte reactie op kan geven.

De heer Zuyderduyn (LLBR) bedankt mevrouw Mensinga voor haar inspraak. Hij vraagt of

mevrouw Mensinga een reactie heeft gegeven op het verslag van de bijeenkomst in juli, waarin afspraken die wel zijn gemaakt niet worden genoemd. Verder constateert hij dat de locatie reeds eerder was bepaald in overleg tussen gedeputeerde Baljeu en wethouder de heer Kersbergen. Hij vraagt hoe dit tot haar is gekomen.

Mevrouw Mensinga reageert op de tweede vraag van de heer Zuyderduyn dat het Statenlid dit vorige week op de Statenvergadering heeft meegedeeld.

De heer Prijs (D66) vraagt of mevrouw Mensinga bekend is met de rechterlijke uitspraak van februari 2022 dat de voorgenomen wachtplaats niet onrechtmatig is. Hij vraagt wat het grootste bezwaar is van mevrouw Mensinga.

Mevrouw Mensinga reageert dat de procedures oneerlijk zijn, omdat mensen bevoordeeld worden. Ze geeft aan dat sprake is van schijn van corruptie.

De voorzitter geeft aan dat deze kwestie voornamelijk bij de Provincie ligt. Hij merkt op dat het voor de raad lastig is om te bepalen wat zij hier mee kan.

Mevrouw Mensinga reageert dat de gemeenteraad de bevoegdheid heeft om te besluiten dat er geen wachtplaats komt. Ze benadrukt dat dit ook niet hoeft, omdat de wachtplaats nooit wordt gebruikt en op 42 meter afstand van de brug ligt. Ze merkt op dat dit bijvoorbeeld bij de sluis is gebeurd.

Wethouder de heer Kersbergen licht toe dat de brug in eigendom is bij de gemeente en in beheer is bij de provincie Zuid-Holland. De Provincie is eveneens vaarwegbeheerder. Hij geeft aan dat het hem deze zomer bekend is geworden dat de Provincie al langere tijd bezig is met het aanleggen van wachtvoorzieningen bij bruggen. De Provincie heeft aangegeven niet in discussie te willen over de komst van de wachtplaats, maar dat er wel goed gekeken kan worden naar de locatie. Om die reden heeft er een overleg plaatsgevonden met de gedeputeerde. Hij licht toe dat er vervolgens in juli een bijeenkomst is georganiseerd. Tijdens deze avond zijn de mogelijkheden en onmogelijkheden van de verschillende varianten uitgewisseld. Op basis hiervan hebben de Gedeputeerde Staten een besluit genomen.

Mevrouw Mensinga stelt dat de afspraken die tijdens de bewonersbijeenkomst gemaakt zijn niet zijn opgenomen in het verslag. De afspraken die niet gemaakt zijn, staan wel in het verslag. Ze geeft aan dat dit merkwaardig is. Spreekster beschikt over een geluidsopname van de bijeenkomst en stelt dat het verslag onjuist is.

De voorzitter constateert dat de inspraak van mevrouw Mensinga en de reactie van de wethouder door de aanwezigen is gehoord. Hij merkt op dat hij geen pasklare antwoorden heeft en geeft aan dat de inspraak meegenomen zal worden. Hij bedankt mevrouw Mensinga voor haar inspraak.

3. Dhr. Cor de Raadt zal inspreken over de toekomst van het Evertshuis;

Notulen:

De heer De Raadt spreekt in over de toekomst van het Evertshuis:

"Dankuwel, voorzitter, voor de gelegenheid om in te spreken. In 2014 werd een feestelijke bijeenkomst gehouden en werd het Evertshuis nieuwe stijl geopend na een verbouwing, he-

lemaal in de geest van notaris Everts. U weet wel: die man van het legaat. Er stond daar een verzamelgebouw: een gebouw waar diverse functies van gemeentelijke activiteiten, theater, bibliotheek en dorpshuisfunctie bij elkaar werden gebracht. Daar zat natuurlijk een inhoudelijke redenering achter (haal die functies bij elkaar), maar er zat ook een financiële redenering achter. Eigenlijk was de vooronderstelling: laten we alle functies die we hebben en die voor inwoners van belang zijn en passen binnen dat gebouw, bij elkaar brengen. Alleen op die manier kunnen we een gezonde exploitatie van dat relatief grote gebouw realiseren. Dat is een beetje de uitgangspositie waar we in 2014 mee begonnen.

In de jaren daarna bleek, ondanks forse bezuinigingen die wij hebben toegepast en het genereren van forse inkomsten, dat we het tekort dat ontstond niet helemaal wegkregen. Er bleef een tekort van € 70.000, – zitten. Als je daar op inzoomt, dan zit dat niet in de sociaal-culturele activiteiten. U weet: wij hebben een stichting Evertshuis en een stichting Bij Everts. Stichting Evertshuis staat voor het sociaal-culturele. Die stichting draait de laatste jaren met groene cijfers. Geen grote groene cijfers: dit jaar een klein tekort, maar dat heeft vooral met corona te maken. De kosten zitten in de stenen, in het beheer van het gebouw. Die zitten dan ook bij Bij Everts. Dit jaar loopt dat € 55.000, – in de min, waarbij overigens € 20.000, – het gevolg is van de energielasten die de afgelopen periode gierend omhoog zijn gegaan. Lampen kosten geld. Daar hebben we het over als het gaat om de structurele financiële positie. Overigens, als ik het heb over het tekort van die omvang, dan hebben we daarmee gerekend dat we de huur netjes aan de gemeente betaald hebben.

Echter, wat er vervolgens gebeurt, is dat er door gemeentelijk beleid functies uit het gebouw zijn getrokken. De gemeente doorbreekt de uitgangspunten die we met elkaar in het begin zijn overeengekomen, door het Kaasmuseum te laten vertrekken, nog een aantal activiteiten te laten vertrekken en nu ook door het plan om het KCC en het Sociaal Team te laten vertrekken. Dat betekent dat de tekorten oplopen en dat heeft ons ertoe gebracht om te zeggen: 'We kunnen wel tegen windmolens vechten, maar als de basis die we met elkaar zijn overeengekomen rond dit gebouw wordt weggetrokken, dan zien wij niet de mogelijkheid om dat totale gebouw voor onze rekening te nemen.' In die zin ben ik blij dat we die discussie niet voeren, want wij kwamen echt in het probleem. Wij hebben gezegd: 'Wij zijn geen vastgoedbeheerder, wij zijn vooral een sociaal-culturele organisatie, dus wat zijn nu de kernactiviteiten waarvan wij vinden dat die hoe dan ook moeten worden gerealiseerd?' Niet omdat wij dat zo leuk vinden, maar omdat dat voor de inwoners van groot belang is. Dan heb ik het over de theaterfunctie, dan heb ik het over de bibliotheekfunctie, maar ik reken daar ook de dorpshuisfunctie toe. Met de dorpshuisfunctie heb ik het over het Evertshuis als ontmoetingscentrum, als vergadercentrum voor maatschappelijke organisaties die geen commerciële huren kunnen betalen, over schilderclubs, beeldhouwclubs, multiculturele activiteiten, noem maar op. We realiseren 1.500 verhuringen per jaar, waarvan ik tegen u zeg: ook als u splitst, die zijn niet weg. Daar heeft u met ons een verantwoordelijkheid. Wat er ook gebeurt, splitsen of niet splitsen: zorg ervoor dat die functies in het gebouw gerealiseerd kunnen blijven. Niet omdat wij dat zo graag willen, maar omdat inwoners dat vragen. U heeft in een eerdere actie wel eens gezien hoe dat leeft in de Bodegraafse samenleving. Daar hoeft ik niet over uit te weiden.

Vervolgens hebben we tegen de wethouder gezegd: laten we dan kijken of die functies in de gesplitste situatie in de nieuwbouw gerealiseerd zouden kunnen worden. Voor ons is dit

een Plan B. Plan A is het behoud van de functies. We vinden nog steeds dat als wij met elkaar gemeenschappelijk cultureel beleid voeren en er ook echt voor zorgen dat activiteiten daar worden gerealiseerd, dat er een situatie zou kunnen zijn waarin we gewoon een goede exploitatie hebben. Het is wel een keuze die je maakt. Als je de keuze van splitsing maakt, dan zou je moeten kijken naar de nieuwbouw, en dan moet er echt verbouwd, aangebouwd en verplaatst worden. Horeca zit in het oude gebouw en moet naar het nieuwe gebouw. Er moet ruimte geschapen worden voor vergaderruimtes, atelierruimtes en muziekruimtes. Dat gaat ook geld kosten. Wij hebben niet precies achter de komma uitgerekend hoeveel dat gaat kosten, maar dat gaat toch wel een beetje in de richting van wat u nodig heeft om het KCC en het Sociaal Team weer in dit gebouw te krijgen. Dan hebben we het echt wel over forse bedragen. Ik vind dat u dat ook wel in uw keuzeproces zou moeten afwegen. Voor de inwoners van Bodegraven is het Evertshuis van groot belang. Dat hebben ze voortdurend laten blijken. Ik krijg ook nu allerlei appjes en mailtjes van mensen die het hebben over 'meneer Everts die zich in zijn graf omdraait', en van clubs die niet weten waar zij terecht komen. Er moet echt iets gebeuren. Ik vraag u eigenlijk om de brede functie van het Evertshuis of van de sociaal-culturele activiteiten van het Evertshuis in stand te houden, en te kijken of er manieren zijn te vinden om dat of in het totale gebouw te doen of in de nieuwbouw te realiseren. Dat laatste gaat wel geld kosten. Er zijn ook nog wel wat tussenmanieren denkbaar, door bijvoorbeeld de benedenverdieping erbij te trekken, om te kijken of we de kernfuncties kunnen behouden. Dat is eigenlijk mijn kernvraag en kernpleidooi."

De voorzitter merkt op dat dit agendapunt op 14 december 2022 in de commissie Samenleving behandeld zal worden.

De heer Borg (BBR) geeft aan dat in het raadsvoorstel is opgenomen dat stichting Evertshuis en stichting Bij Everts de betrokken partijen zijn. Daarnaast is bij dit raadsvoorstel een rapport toegevoegd van ATM Management BV. In dit rapport is opgenomen dat er samen met de betrokken partijen in 2022 tot een toekomstplan gekomen wordt. Hij vraagt aan de heer De Raadt hoe dit rijmt met zijn inspraak.

De heer De Raadt reageert dat hij bij een besluit van de gemeenteraad *con amore* mee zal werken en zal kijken of de functies in de nieuwe situatie gerealiseerd kunnen worden.

De heer Borg (BBR) constateert dat de heer De Raadt betrokken is als partner bij het raadsvoorstel.

De heer De Raadt reageert dat hij inderdaad betrokken is. Hij licht toe dat hij met de wethouder en de ambtenaren heeft gesproken over het raadsvoorstel. Naar aanleiding van dit gesprek is de dorpshuisfunctie toegevoegd. Hij benadrukt dat dit in goed overleg gaat.

De heer Borg (BBR) geeft aan dat in de inspraaknotitie gesproken wordt over een tekort van € 100.000, -, terwijl de heer De Raadt in zijn mondelinge toelichting spreekt over een tekort van € 150.000, -.

De heer De Raadt reageert dat hij het tekort van dit jaar hier bij heeft gerekend.

De heer Borg (BBR) vraagt of dit stichting Bij Everts betreft of stichting Evertshuis.

De heer De Raadt antwoordt dat dit stichting Bij Everts betreft. Hij licht toe dat de stichting Evertshuis dit jaar een tekort van € 6.000, – heeft. Dit kan binnen de stichting gerepareerd worden. De stichting Bij Everts heeft een negatief eigen vermogen.

De heer Borg (BBR) stelt dat in een raadsinformatiebrief uit 2014 is opgenomen dat stichting Bij Everts zich bezighoudt met de exploitatie en het beheer van accommodaties, exclusief KCC. Hij vraagt of dit klopt.

De heer De Raadt reageert dat de stichting ieder jaar een factuur à € 90.000, – naar de gemeente stuurt voor het KCC, het Sociaal Team en servicekosten.

De heer Borg (BBR) constateert dat sprake is van 1.500 verhuringen. Hij merkt op dat er geen commerciële tarieven worden gehanteerd en vraagt naar de reden hiervan.

De heer De Raadt reageert dat er niet altijd op commerciële basis wordt verhuurd. Vanwege de maatschappelijke functies worden maatschappelijke organisaties op deze manier bediend. Daarnaast geeft hij aan dat het Evertshuis aan eerdere afspraken is gebonden.

De heer Otting (D66) vraagt wie verantwoordelijk is voor de prijsafspraken.

De heer De Raadt reageert dat deze keuzes gezamenlijk met de wethouder en de ambtenaren gemaakt worden.

De heer Otting (D66) stelt dat het raadsvoorstel inhoudt dat er een gezamenlijk onderzoek gaat plaatsvinden. Hij vraagt waarom de heer De Raadt zich zorgen maakt, aangezien er nog niets besloten is.

De heer De Raadt merkt op dat splitsing één van de uitgangspunten van het onderzoek is. Met de keuze voor het onderzoek wordt ook gekozen voor splitsing.

Mevrouw Oliwkiewicz (ChristenUnie) stelt dat de voorkeur van de heer De Raadt uitgaat naar het behoud van het Evertshuis in de huidige vormgeving. Dit leidt tot een gat van € 70.000, –. Ze vraagt wat er volgens de heer De Raadt mogelijk is om dit gat te dichten.

De heer De Raadt reageert dat consistent cultureel gemeentebestuur nodig is.

Mevrouw Oliwkiewicz (ChristenUnie) merkt op dat er in de achterliggende periode strandstoelsessies hebben plaatsgevonden. Ze vraagt of er toen ook plannen waren om de vrijkomende ruimte te verhuren.

De heer De Raadt reageert dat er indertijd over drie scenario's is gesproken: appartementen, verhuizing van het gemeentehuis of de huidige constructie financieel haalbaar maken. Hij geeft aan dat dit in de strandstoelsessie aan de orde is geweest.

De heer Weerheim (SGP) geeft aan dat de heer De Raadt in zijn insprektekst aangeeft dat verhuringen van groot belang zijn voor de gemeenschap Bodegraven-Reeuwijk. Hij merkt

op dat hij de indruk heeft dat het voornamelijk huurders uit de kern Bodegraven betreft.

De heer De Raadt reageert dat dit weider verspreid ligt, maar geeft aan dat hij dit niet heel helder voor ogen heeft.

De heer Otting (D66) geeft aan dat hij voorstander is van zoveel mogelijk cultuur op zoveel mogelijk plekken. Hij vraagt of de heer De Raadt van mening is dat alle cultuur in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk in het Evertshuis moet plaatsvinden.

De heer De Raadt antwoordt ontkennend. Hij is van mening dat de gemeente zich aan de vooronderstellingen moet houden.

De heer Van den Acker (VVD) bedankt de heer De Raadt voor zijn inspraak. In zijn optiek is het voor de gemeente van belang dat de kennis vanuit het Evertshuis meegenomen wordt in de besluitvorming. In dat kader is het gesprek tussen het Evertshuis met het college essentieel. Hij is van mening dat de raad erop toe moet zien dat dit proces goed blijft lopen. Hij vraagt hoe de heer De Raadt het op dit moment vindt gaan.

De heer De Raadt reageert dat hij op dit moment meestribbelt. Hij geeft aan dat hij *con amore* mee zal werken met de democratisch tot stand gekomen richting van beleid, maar wel op voorwaarden. Hij stelt dat hij niet in zal leveren op de functies die het Evertshuis van belang vindt.

De voorzitter bedankt de heer De Raadt voor zijn inspraak.

4. Bijpraatsessie WKO Weideveld;

De PowerPoint zal toegevoegd worden aan deze agenda.

Notulen:

De voorzitter geeft aan dat wethouder de heer Kersbergen een korte inleiding op het agendapunt verzorgt.

Wethouder de heer Kersbergen licht toe dat in de raadsvergadering van september 2022 is gesproken over het WKO-dossier. Tijdens deze vergadering heeft hij aangeboden om de raad bij te praten over dit dossier. Om die reden zal vanavond een presentatie gegeven worden. Hij spreekt de hoop uit dat deze presentatie een goed beeld geeft van de stand van zaken.

De heer Littooij stelt zichzelf voor. Hij is projectleider van onder andere het dossier WKO Weideveld. In deze presentatie brengt hij enige duiding van de voorliggende problematiek. Hoewel de raad niet onbekend is met het dossier, is het in zijn optiek van belang om het geheel de revue te laten passeren. De huidige stand van zaken met betrekking tot de oplossingsrichting zal in ieder geval aan de orde komen. Hij geeft aan dat er achteraf vragen gesteld kunnen worden.

Contracthistorie

In 2007 heeft de gemeente een overeenkomst gesloten met Nuon voor de aanleg van een WKO-systeem voor 750 à 800 woningen. In 2013 is dit bij aparte overeenkomst teruggebracht naar 222 woningen. Uiteindelijk is het aantal woningen gereduceerd tot 143. Oorspronkelijk zouden er vijf opwekkingspunten gerealiseerd worden. Hiervan is er uiteindelijk één gerealiseerd.

seerd. De komst van de Warmtewet in 2014 was noodzakelijk om consumenten te beschermen als afnemer van warmte en koude, te beschermen tegen leveringszekerheid en te beschermen tegen een correcte en passende tariefstelling. In 2015 is het contract overgegaan van Nuon naar Greenspread en vervolgens in 2017 onveranderd overgegaan naar Eteck. Op dit moment zijn er twee contractuele verbintenissen te onderscheiden. Ten eerste is er een verbintenis tussen Eteck en de gemeente, betreffende de exploitatie en het onderhoud van de installatie gedurende 30 jaar. Ten tweede is er een privaatrechtelijk leveringscontract tussen Eteck en de aangesloten huishoudens. Er is geen privaatrechtelijke overeenkomst tussen de inwoners en de gemeente. Dit laat onverlet dat de gemeente vanuit haar publieke rol een functie heeft en inneemt. Dit laat eveneens onverlet dat het contract tussen Eteck en de gemeente mogelijk derdenbedingen bevat, die bewoners in hun strijd richting Eteck zouden kunnen invoeren.

Historie maart 2020 – juni 2021

Er is sprake van veel aanblijvende klachten: geen levering van warm water, slechte klachtenafhandeling door Eteck, enzovoort. Dit heeft geleid tot de motie 'Nu aanpakken', die in maart 2020 is aangenomen. Deze aanpak was voornamelijk gericht op de levering van warm tapwater en de problemen met betrekking tot de klachtenafhandeling door Eteck. Uit een tevredenheidsonderzoek van Moventum blijkt dat de klachten terecht zijn. Daarnaast bestond er onder de inwoners veel onduidelijkheid over de werking van een laagtemperatuursysteem. Gewone gesprekken met Eteck verzandden snel in juridische gesprekken. Dit heeft weinig tot geen resultaat opgeleverd. Uit een check van Merosch in januari 2021 is gebleken dat de leveringen op een aantal punten niet voldoen. Daarnaast is in juni 2021 door Merosch vastgesteld dat er op een aantal onderdelen hogere tarieven werden doorbelast aan de bewoners dan toegestaan op grond van de Warmtewet. Op dat moment is enkel een *overall* controle gedaan door Merosch. Er is niet op het niveau van individuele huishoudens gekeken.

Historie juli 2021 – december 2021

In juli 2021 is een soort mediatietraject gestart en is geprobeerd het gesprek aan te gaan met Eteck, met het doel om de problemen op te lossen. Eteck heeft vervolgens een plan van aanpak opgesteld. Advocatenkantoor La Gro Geelkerken Advocaten heeft een notitie opgesteld waarin ingegaan wordt op de positie van de gemeente jegens Eteck. Tijdens een besloten commissievergadering in september 2021 is juridische toelichting gegeven op het dossier. Vervolgens heeft het college een spoorboekje opgesteld. Dit spoorboekje gaat uit van een viertal trajecten:

1. Minnelijk traject;
2. Juridisch traject;
3. Bewoners;
4. Gemeenteraad.

Het spoorboekje is toegelicht in de raadsvergadering van 1 december 2021. Eteck heeft zich vervolgens schriftelijk geconformeerd aan de gemaakte procesafspraken. Eind 2021/begin 2022 is de uitvoering van de afspraken gestart.

Minnelijk traject

DWA is ingeschakeld als adviseur van de gemeente, omdat de gemeente zelf niet thuis is in de complexe materie. DWA heeft zich met name gericht op de beoordeling van de plannen en de minimale prestatie-eisen zoals overeengekomen in het contract. Daarnaast heeft DWA

een aanbestedingsleidraad opgesteld, op basis waarvan een partij gekozen kon worden die zich bezig zou houden met het meten van data van het systeem. De discussie over de aanbesteding verliep aanvankelijk onhandig. Het eerste aanbestedingstraject is mislukt, omdat sommige partijen geen tijd hadden of van mening waren dat het middel te zwaar was. Andere partijen vonden het een politiek te gevoelig project. Vervolgens is een vereenvoudigd offerte-traject gelopen. Dit heeft geleid tot de partij KWA als bedrijfsadviseur. Intussen heeft DWA een notitie geschreven over met name de tariefstelling. Hierover vindt momenteel een juridisch gesprek plaats, omdat de gemeente en Eteck van mening verschillen. Het traject is gesplitst, omdat er geen overeenstemming werd bereikt over de minimale prestatie-eisen. De gemeente voorzag dat de discussie met Eteck nog langer zou duren en wilde de onafhankelijke monitoring niet ophouden. Inmiddels is KWA gestart met de controle van het systeem.

Problemen levering warm tapwater en service

Uit de informatie van Eteck blijkt dat Eteck op dit moment voldoet aan de levering van warmte, koude en warm tapwater. Er vinden nog wel storingen plaats, maar deze storingen vallen in de optiek van de gemeente binnen de marges zoals opgenomen in het contract. Er is een moment ontstaan waarop de discussie is verschoven naar de kwaliteit van het systeemwater. In de optiek van de gemeente voldoet Eteck niet aan de waterkwaliteit. Eteck is het hier niet mee eens en is van mening dat Eteck niet gehouden is om te voldoen aan enige vorm van waterkwaliteit. Dit wordt betwist door de gemeente en dient wellicht aan de rechter voorgelegd te worden.

Eerste resultaten monitoring KWA

KWA is sinds september 2022 bezig met de metingen. De eerste uitvoerige rapportage verschijnt in januari 2023. KWA is een onafhankelijke onderzoekspartij. Dit betekent niet dat er nergens in Nederland een link te vinden is tussen Eteck en KWA. De gemeente is ervan overtuigd dat KWA de metingen zorgvuldig en onafhankelijk verricht. KWA meet vier seizoenen, meet op het gehele systeem en heeft 24/7 inzicht in het installatiebeheersysteem van Eteck. KWA haalt zelf de informatie uit dit systeem. Verder heeft KWA inzicht in de kalibratierapporten van alle meters die gebruikt worden en verricht KWA periodiek en onaangekondigd metingen bij aangesloten huishoudens in de wijk. Ook heeft KWA onbeperkt toegang tot de WKO-installatieruimte van Eteck. Er vindt maandelijks overleg plaats tussen de gemeente en KWA en de gemeente ontvangt elke drie maanden een tussenrapportage met de bevindingen. De eerste rapportage wordt verwacht in januari 2023. Met betrekking tot leveringszekerheid bestaan twee varianten. Ten eerste is het mogelijk dat er niet geleverd wordt, bijvoorbeeld door een storing. Ten tweede is het mogelijk dat er minder geleverd wordt dan contractueel is afgesproken. De metingen vinden plaats over een 24-uursperiode.

Op 19 oktober 2022 is er op het gebied van warmte meer dan 24 uur gemiddeld minder geleverd dan contractueel is afgesproken. De oorzaak hiervan is een storing. Met betrekking tot koude en warm tapwater zijn geen afwijkingen geconstateerd. De herfstperiode is een periode waarin de warmtevraag en koudevraag elkaar afwisselen. Dit leidt tot veel fluctuaties. De CO₂-reductie van dit jaar is nog niet gemonitord, omdat het jaar nog niet is afgerond. Vastgesteld is dat de contractueel afgesproken CO₂-reductie over 2020-2021 niet wordt gehaald. Eteck is van mening dat het technisch niet mogelijk is om te voldoen aan de CO₂-reductie, omdat het aantal aangesloten woningen door de jaren heen sterk verminderd is. Deze kwestie ligt inmiddels bij de juristen.

Met betrekking tot de waterkwaliteit wordt vastgesteld dat Eteck niet voldoet en dat metingen van derden en van bewoners dezelfde resultaten opleveren. De uitschieter in de grafiek over de pH-waarde is het gevolg van een waterbehandeling van een dag daarvoor. Met betrekking tot de pH-waarde speelt de discussie hoe het WKO-systeem gecategoriseerd moet worden. In 2007 bestond er geen categorisering. Tegenwoordig bestaat een nieuwe ISO-norm: robuust of niet-robust. Naar huidige maatstaven is het WKO-systeem een niet-robust systeem. Dit wordt door Eteck bevestigd. Eteck is echter van mening dat zij niet gehouden is aan de richtlijn.

Juridisch traject

Met betrekking tot de minimale prestatie-eisen is het de wens om tot een eenduidige set met afspraken te komen, waardoor alle discussies uit het verleden gesloten kunnen worden. Dit bevordert de handhaafbaarheid in de toekomst. De minimale prestatie-eisen betreffen de waterkwaliteit, de storingsafhandeling, de CO₂-reductie en de toetsing van de tariefstelling. Op dit moment is de gemeente bezig met een herijking van de afspraken. De gemeente is bezig om het contract helder te krijgen, eventueel met tussenkomst van de rechter. Samen met Eteck wordt daarnaast gestreefd om een set afspraken te maken die recht doen aan de oorspronkelijke afspraken en die in de toekomst zonder discussie toetsbaar zijn. De bewoners zullen hierbij geconsulteerd worden. Er zijn geen afspraken gemaakt die nadelig uitvallen voor de belangen van de bewoners en er zullen ook geen nadelige afspraken worden gemaakt. De reacties van de bewoners zullen nadrukkelijk worden meegewogen bij het collegebesluit.

In de optiek van de gemeente hanteert Eteck een afwijkende tariefstelling. Dit levert voor 135 van de 143 huishoudens een positiever saldo op. Deze huishoudens krijgen meer dan 17,5 procent korting. De gemeente is van mening dat ieder huishouden recht heeft op de projectkorting. De overige acht huishoudens dienen daarom gecompenseerd te worden, zowel in het verleden, het heden als in de toekomst. Deze discussie ligt eveneens bij de juristen.

Traject Bewoners & Stichting

Er is een poging gedaan om de bewoners door middel van nieuwsbrieven mee te nemen in de stand van zaken. Daarnaast heeft KWA brieven gestuurd over medewerking aan de monitoring. Verder is er aanvankelijk overleg geweest met Stichting WKO Weideveld. De bedoeling was dat dit een informerend en opiniërend overleg zou zijn, maar dit paste niet in de doelstellingen van de stichting. Om die reden heeft de stichting het contact met de gemeente verbroken. Afgelopen zomer is door Moventum een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er nauwelijks verbetering is ten opzichte van 2020. Er blijkt wel een verschuiving van klachten over de levering van warm tapwater naar een discussie over de waterkwaliteit van het systeem. Slechts 54 huishoudens hebben deelgenomen aan dit onderzoek. Het functioneren van het warmte- en koudesysteem is voor de bewoners nog altijd onduidelijk. Eteck is in de afgelopen twee jaar niet in staat geweest om uit te leggen hoe dit systeem werkt.

De gemeente heeft Eteck verzocht om zichtbaarder te worden in de wijk. Dit heeft geleid tot een bewonersavond in november 2021. Vervolgens is er vrijwel alleen informatie gedeeld via Mijn-Eteck. Het gesprek met het bewonerscollectief is gestrand in de zomer van 2022. De gemeente mocht niet deelnemen aan dit overleg, ondanks de behoefte om als toehoorder aanwezig te zijn.

Traject College & Raad

Spreker stelt dat er in het afgelopen half jaar veel is gebeurd, maar dat dit weinig heeft opgeleverd. De gemeente heeft onbewust gedacht dat er niets te melden was. Hij geeft aan dat er wellicht gecommuniceerd had moeten worden over het feit dat er niets te melden was. Hij geeft aan dat hij dit zich aantrekt als projectleider van het traject.

Samenvattend uitwerking spoorboekje

Op dit moment is nog sprake van het minnelijk traject. Eteck is momenteel bezig met technische aanpassingen aan het systeem. Op die manier moet bijvoorbeeld het probleem van watersuppletie opgelost worden. Tegelijkertijd is de gemeente druk bezig op juridisch gebied. Spreker uit zijn vermoeden dat de gang naar de rechter binnenkort gemaakt zal moeten worden, met als doel om duiding te geven aan de afspraken in het contract. Verder is KWA momenteel bezig met de monitoring van het systeem. Het verslag hiervan wordt begin januari 2023 verwacht en wordt vergezeld van een juridisch advies.

De heer Oudenaarden (PvdA) bedankt de heer Littooijs voor de weergave van de stand van zaken. Hij stelt dat de waterkwaliteit effect heeft op de hardware van het systeem. Hij vraagt of de schade aan het systeem in beeld wordt gebracht.

De heer Littooijs antwoordt dat dit op dit moment nog geen onderdeel uitmaakt van het onderzoek. Als blijkt dat de kwaliteit van het water langdurig niet heeft voldaan aan de vereisten, zal de onderzoeksvraag mogelijk anderszins uitgebreid worden.

De heer Oudenaarden (PvdA) vraagt of de gemeente deze resultaten meeneemt in de toekomstige afspraken.

De heer Littooijs reageert dat het doel van het onderzoek gericht is op het creëren van een set afspraken. Deze afspraken moeten langdurig gemonitord blijven worden.

De heer Oudenaarden (PvdA) stelt dat KWA op het moment van een meting terugkijkt naar de 24 uur ervoor. Hij vraagt of dit gebruikelijk is.

De heer Littooijs reageert dat dit gebruikelijk is en dat hier contractuele afspraken over zijn gemaakt. Tegelijkertijd merkt hij op dat hij enkele discrepanties heeft gevonden in de contracten. In de toekomstige afspraken worden correcties, discrepanties en fouten eruit gehaald en worden heldere afspraken gemaakt over de criteria waar het systeem aan moet voldoen.

De heer Zuyderduyn (LLBR) bedankt de heer Littooijs voor zijn presentatie. Hij geeft met betrekking tot de CO₂-reductie aan dat uit de meetgegevens een getal van 1,05 blijkt over de periode 2020-2021. Hij merkt op dat de doelstelling 0,7 is. Hij geeft aan dat Eteck op haar website onder 'warmteregistratie' echter spreekt van -56 procent.

De heer Littooijs reageert dat er een contractuele afspraak bestaat over de CO₂-toetsing. In de periode 2020-2021 is een waterpomp langdurig onbruikbaar geweest. Hierdoor moest relatief veel bijgestookt worden met gas.

De heer Zuyderduyn (LLBR) vraagt of uitgezocht kan worden wat het daadwerkelijke cijfer is.

De heer Littooij reageert dat hij dit uit zal zoeken. Hij merkt op dat er een discussie plaatsvindt met Eteck over de vraag of de CO2-reductie zoals oorspronkelijk bedoeld behaald kan worden of niet. De gemeente is van mening dat dit kan, Eteck is van mening dat dit niet kan. Deze discussie ligt voor bij de juristen.

De heer Zuyderduyn (LLBR) adviseert om de cijfers die Eteck aanlevert te laten checken. Verder geeft hij aan dat in een eerdere bijpraatsessie aan de raad is meegedeeld dat de gemeente niet zomaar een onafhankelijk bureau metingen kan laten uitvoeren, om deze metingen vervolgens als basis te gebruiken bij een eventuele rechtszaak. Hij vraagt waarom dit nu wel kan.

De heer Littooij reageert dat hij dit na zal vragen. In zijn optiek zijn er twee mogelijkheden: of de rechter stelt een onderzoek in, of de gemeente laat zelf vooraf een onderzoek uitvoeren.

De heer Zuyderduyn (LLBR) merkt op dat hij het jammer zou vinden als nu blijkt dat het onderzoek vorig jaar al plaats had kunnen vinden. Tot slot geeft hij aan dat in de motie van 20 oktober 2022 is opgeroepen om de bewoners te betrekken bij de punten waarop Eteck niet voldoet aan de minimale prestatie-eisen. Hij is benieuwd wat er tussen 20 oktober 2022 en vandaag is gebeurd om de bewoners te betrekken.

De heer Littooij reageert dat er nog geen informatie met de bewoners is gedeeld, omdat deze informatie pas recent beschikbaar is. Hij geeft aan dat de eerste rapportage pas in januari 2023 verschijnt en vervolgens gedeeld zal worden.

De voorzitter benadrukt dat er vanavond een bijpraatsessie wordt gehouden en geeft aan dat politieke vragen op een later moment gesteld kunnen worden.

De heer Otting (D66) merkt op dat hij een vraag gaat stellen die wellicht bedoeld is voor de wethouder.

De heer Borg (BBR) stelt voor dat wethouder de heer Kersbergen deelneemt aan de bijpraatsessie.

De voorzitter reageert dat een politieke discussie met de wethouder via de reguliere wegen op de agenda gezet kan worden.

De heer Otting (D66) reageert dat dit onderwerp in de komende weken niet geagendeerd staat. Hij geeft aan dat de motie een deadline van 20 december 2022 bevat en merkt op dat de eerste rapportage pas in januari 2023 verschijnt. Hij vraagt of de heer Littooij zich voor kan stellen dat hij zich zorgen maakt, met name richting de bewoners.

De voorzitter geeft aan dat dit een ingewikkelde vraag is om te stellen aan de ambtenaar.

De heer Otting (D66) reageert dat hij dit begrijpt, maar merkt ook op dat hij dit graag wil bespreken.

De voorzitter benadrukt dat sprake is van een bijpraatsessie over de stand van zaken en geeft aan dat de vragen hierop toegespitst kunnen worden.

De heer Otting (D66) vraagt hoe het komt dat de deadline van 20 december 2022 niet is gehaald.

De heer Littooij reageert dat hij enkel het spoorboekje uitvoert. Dit spoorboekje is gericht op het minnelijke traject, waarbij het systeem gemonitord wordt en waarbij het doel is om tot heldere afspraken te komen. Hij geeft aan dat dit tijd nodig heeft. Hij benadrukt dat hij dit zorgvuldig doet, omdat de uiteindelijke gegevens die met de bewoners gedeeld worden duidelijk, hard en eenduidig moeten zijn. Hij constateert dat hij daarbij niet voldoet aan de wensen van de raad.

De voorzitter is van mening dat de ambtenaar niet over dergelijke zaken bevraagd moet worden. Hij benadrukt dat politieke vragen schriftelijk gesteld kunnen worden. Hij geeft aan dat hij zal kijken of de beantwoording versneld plaats kan vinden.

De heer Borg (BBR) vraagt met betrekking tot slide 7 van de presentatie welke periode van metingen dit betreft.

De heer Littooij reageert dat dit de periode september-oktober 2022 betreft.

De heer Borg (BBR) vraagt of deze metingen betrouwbaar zijn.

De heer Littooij reageert dat er op 3 oktober 2022 een meting is verricht, waaruit een hoge pH-waarde bleek. De oorzaak hiervan is een waterbehandeling door Eteck op de donderdag ervoor. De meting die op 3 oktober 2022 heeft plaatsgevonden heeft om die reden voor hem geen waarde, omdat het niets zegt over het functioneren van het systeem. Er is daarnaast besloten om de frequentie van de metingen op te voeren.

De heer Borg (BBR) constateert dat de watersuppletie geen invloed heeft gehad op de resultaten zoals op slide 7 worden weergegeven. Verder constateert hij dat op slide 7 normen zijn weergegeven, zoals 'meer dan 24 uur gemiddeld $>1,5^{\circ}\text{C}$ onder stooklijn'. Hij merkt op dat de heer Littooij heeft aangegeven dat de gemeente en Eteck bezig zijn om minimale prestatie-eisen vast te stellen.

De heer Littooij reageert dat dit klopt. Hij licht toe dat Eteck en de gemeente niet over alles van mening verschillen. De normen waar de heer Borg op doelt zijn in 2007 contractueel vastgelegd tussen Eteck en de gemeente of staan in de Warmtewet. Hij benadrukt dat er nog geen nieuwe afspraken zijn gemaakt.

De heer Borg (BBR) merkt op dat de Warmtewet dateert van 2014 en dat het contract dateert van 2007. In zijn optiek is het relevant om te weten waar de normen op slide 7 uit afkomstig zijn.

De heer Littooij geeft aan dat hij dit uit zal zoeken.

De heer Borg (BBR) verwijst naar slide 9 van de presentatie. Hij geeft aan dat hij zich kan herinneren dat 'storingsafhandeling' eerst op groen stond en vraagt of dit klopt.

De heer Littooij licht toe dat 'storingsafhandeling' eerst op een andere plek op groen stond. Hij licht toe dat hij de storingsafhandeling op deze slide heeft benoemd omdat dit momenteel een discussiepunt is.

De heer Borg (BBR) vraagt waar de potentiële allonges op zien.

De heer Littooij reageert dat de allonges zien op alles wat niet helder, duidelijk en eenduidig is.

De heer Borg (BBR) vraagt of bewonersconsultatie gelezen kan worden als goedkeuring door de bewoners.

De heer Littooij reageert ontkennend. Hij licht toe dat de bewoners formeel geen partij zijn bij het contract tussen Eteck en de gemeente. Hij benadrukt nogmaals dat het college heeft toegezegd dat er geen afspraken gemaakt zullen worden die nadelig uitvallen voor de belangen van de bewoners en dat de inbreng van de bewoners nadrukkelijk gewogen zal worden door het college.

De heer Borg (BBR) merkt op dat het voortraject heeft plaatsgevonden voor de herziening van de ISO-norm in 2019.

De heer Littooij licht toe dat het contract is gesloten op basis van de ISO-norm uit 1984. Tussen 1984 en 2019 zijn veel installaties gebouwd die verschilden in kwaliteit. Om die reden zijn er veel meer parameters toegevoegd. Hij licht toe dat de ISO 13 een richtlijn is. Het is de wens van de gemeente dat deze richtlijn onderdeel uitmaakt van het contract. Hij spreekt de hoop uit dat deze richtlijn onverkort overgenomen wordt in de allonge.

De heer Van den Acker (VVD) bedankt de heer Littooij voor zijn presentatie. Hij stelt dat de motie van 20 oktober 2022 inhoudt dat op 20 december 2022 wordt vastgesteld op welke punten niet voldaan wordt aan de minimale prestatie-eisen volgens de zienswijze van de gemeente. Hij constateert dat Eteck een andere visie heeft op de minimale prestatie-eisen. In de motie is opgenomen om bewoners te betrekken bij de minimale prestatie-eisen. De gedachte hierachter is of de gemeente zich achter de minimale prestatie-eisen van de bewoners kan scharen. Hij vraagt of de bewoners reeds minimale prestatie-eisen kenbaar hebben gemaakt in de richting van de gemeente.

De heer Littooij antwoordt dat dit niet het geval is. Hij geeft aan dat de gang naar de rechter gemaakt wordt als er geen overeenstemming wordt bereikt over de minimale prestatie-eisen. In zijn optiek zorgt de gang naar de rechter wel voor veel verliezers. Om die reden geeft hij de voorkeur aan het minnelijke traject.

De heer Van den Acker (VVD) vraagt of de heer Littooij van mening is dat het goed zou zijn als de bewoners en de gemeente dezelfde minimale prestatie-eisen voor ogen hebben.

De heer Littooij reageert dat hij graag in overleg gaat met de bewoners, maar merkt op dat de bewoners ook met hem in overleg moeten willen.

Mevrouw Oliwkiewicz (ChristenUnie) stelt dat sprake is van een langdurig traject. Ze vraagt of er sprake is van samenwerking met andere gemeenten en vraagt hoe dit verloopt. Verder geeft ze aan dat de ACM opkomt voor de bewoners.

De heer Littooij reageert dat de ACM betrokken is vanwege een wijziging van het contractuele eigenaarschap van de WKO-installaties. Om die reden beschouwt ACM dit als een nieuwe aanvraag van de vergunning.

Mevrouw Oliwkiewicz (ChristenUnie) vraagt of er nog licht aan het einde van de tunnel is.

De heer Littooij antwoordt bevestigend. Hij is van mening dat met de ingezette weg het verst gekomen kan worden. Dit sluit niet uit dat een rechterlijk advies moet worden opgevraagd.

De heer Weerheim (SGP) stelt dat de heer Littooij een onderscheid maakt tussen een systeem dat niet presteert en een systeem dat onderpresteert en vraagt om toelichting.

De heer Littooij licht toe dat er enerzijds sprake kan zijn van een onderbreking in de levering. Dit betekent dat de ketel uitvalt. Pas na een bepaalde periode van niet-functioneren mag gesproken worden over een onderbreking. Anderzijds kan sprake zijn van een afwijking in de levering. Als voorbeeld noemt hij dat slechts 20°C wordt geleverd in plaats van 22°C.

De heer Weerheim (SGP) constateert dat alle classificaties zijn vertaald naar prestatie-eisen.

De heer Littooij antwoordt bevestigend.

De heer Weerheim (SGP) constateert dat de manier van meten door KWA niet één-op-één is gericht op de toetsing van de minimale prestatie-eisen, maar dat de KWA de relevante data ophaalt.

De heer Littooij antwoordt bevestigend. De discussie met Eteck en het ophalen van data zijn van elkaar losgekoppeld. Hij licht toe dat dit een gevolg is van de onenigheid met Eteck over de minimale prestatie-eisen. Hij constateert dat er kleine verbeteringen te zien zijn in het minnelijke traject. Hij spreekt daarbij zijn persoonlijke angst uit dat de rechter de gemeente erop zal wijzen dat er nog een minnelijk traject loopt en dat er verbeteringen zijn. Om die reden is hij bang om naar de rechter te gaan. Dit sluit niet uit dat de gang naar de rechter wel gemaakt wordt, omdat dit aan het college is.

Mevrouw Van Dijk (GroenLinks) bedankt de heer Littooij voor zijn moeite en inspanningen.

De heer Zuyderduyn (LLBR) merkt in aanvulling op de vraag van de heer Weerheim op dat het probleem is dat wordt uitgegaan van een gemiddelde.

De heer Littooij geeft aan dat hij dit begrijpt. Hij benadrukt echter dat hij te maken heeft met

een contract.

De heer Borg (BBR) constateert dat er nog enkele vragen openstaan en vraagt op welke termijn de heer Littooij deze vragen kan beantwoorden.

De voorzitter geeft aan dat hij het verzoek zal doen om de vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden. Hij geeft aan dat hij de wens heeft gehoord om de antwoorden voor 20 december te hebben.

De voorzitter stelt dat sprake is van klimaataanpassingen. Hij merkt op dat dit consequenties heeft voor de systemen en vraagt of dit afgedekt is.

De heer Littooij antwoordt dat het systeem ongeacht het klimaat moet leveren.

De voorzitter stelt dat de systemen in 2007 tegen bepaalde condities zijn ontworpen. Hij constateert dat deze condities veranderen en vraagt hoe dit is omschreven in het contract.

De heer Littooij reageert dat dit goed is afgedekt, omdat het contract voorziet in de exploitatie binnen deze voorwaarden.

De voorzitter geeft aan dat er verschillende wetswijzigingen zijn geweest, waaronder de invoering van de Warmtewet. Hij stelt dat de Warmtewet bepaalde eisen bevat. Hij vraagt of er op dat moment contact is geweest met de toenmalig beheerder en vraagt of er toen aanpassingen zijn gedaan aan het contract.

De heer Littooij reageert dat er gedurende het traject verschillende momenten zijn geweest waarop Eteck, haar voorgangers en de gemeente de wetswijzigingen aan hadden kunnen grijpen ter herijking van het contract. Dit is echter niet gebeurd.

De voorzitter bedankt de heer Littooij voor zijn presentatie. Hij sluit de vergadering om 22.15 uur.

Aldus vastgesteld tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk op 21 december 2022;

{{Signer1}}

Openstaande vragen:

- Met betrekking tot de CO2-reductie blijkt uit de meetgegevens een getal van 1,05 over de periode 2020-2021. Eteck spreekt op haar website onder 'warmteregistratie' echter over -56 procent. Wat is het daadwerkelijke cijfer?
- In een eerdere bijpraatsessie is aan de raad meegedeeld dat de gemeente niet zomaar een onafhankelijk bureau metingen kan laten uitvoeren, om deze metingen vervolgens als basis te gebruiken bij een eventuele rechtszaak. Waarom kan dit nu wel?
- Zijn de normen op slide 7 van de presentatie afkomstig uit het contract tussen de gemeente en Eteck of uit de Warmtewet?